

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2006. gada 26. oktobrī*

Lieta C-199/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Cour d'appel de Bruxelles* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 28. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 9. maijā, tiesvedībā

Eiropas Kopiena

pret

État belge.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [V. *Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [P. *Jann*] un A. Ross [A. *Rosas*], tiesneši R. Šintgens [R. *Schintgen*], P. Kūris [P. *Kūris*], E. Juhāss [E. *Juhász*] (referents), J. Klučka [J. *Klučka*], K. Šimans [K. *Schiemann*], J. Makarčiks [J. *Makarczyk*], U. Lehmušs [U. *Löhmus*] un E. Levits,

* Tiesvedības valoda — franču.

ģenerālvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 22. februārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Beļģijas valdības vārdā — E. Dominkovica [*E. Dominkovits*] un M. Vimmers [*M. Wimmer*], pārstāvji,

- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz A. Ķingolo [*A. Cingolo*], *avvocato dello Stato*,

- Eiropas Savienības Padomes vārdā — A. Vitro [*A. Vitro*], pārstāvis,

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — Ž. F. Paskjē [*J.-F. Pasquier*] un I. Martinesa del Perala [*I. Martínez del Peral*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 27. aprīlī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 3. panta otro un trešo daļu Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās, kas sākotnēji bija pievienots Līgumam par vienotas Eiropas Kopienu Padomes un vienotas Eiropas Kopienu Komisijas izveidi, kas parakstīts 1965. gada 8. aprīlī, un pēc tam, atbilstoši Amsterdamas līgumam, — EK līgumam (turpmāk tekstā — “Protokols”).

- 2 Šis prejudiciālais lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp Eiropas Kopienu, ko pārstāv Eiropas Kopienu Komisija, un Beļģijas valsti [*État belge*] par reģistrācijas nodevas iekasēšanu, kas maksājama saskaņā ar valsts tiesu pieņemtiem nolēmumiem par naudas summu samaksu vai vērtspapīru atsavināšanu (turpmāk tekstā — “reģistrācijas nodeva”).

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

- 3 Saskaņā ar 28. panta pirmo daļu Līgumā par vienotas Eiropas Kopienu Padomes un vienotas Eiropas Kopienu Komisijas izveidi un pēc Amsterdamas līguma spēkā stāšanās — EK līguma 291. pantu dalībvalstu teritorijās Kopienām ir visas privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga, lai veiktu tās uzdevumus saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti Protokolā.

4 Atbilstoši 3. pantam Protokolā:

“Kopienas, to aktīvi, ieņēmumi un citi īpašumi ir atbrīvoti no visiem tiešajiem nodokļiem.

Ja vien tas ir iespējams, dalībvalstu valdības veic attiecīgus pasākumus, lai atlaistu vai atlīdzinātu netiešo nodokļu vai tirdzniecības nodokļu summas, kas iekļautas kustama vai nekustama īpašuma cenā, ja Kopienas savai oficiālai lietošanai izdara lielus pirkumus, kuru cenā ietilpst šādi nodokļi. Šos noteikumus tomēr nepiemēro tā, lai to darbība Kopienās izkropļotu konkurenci.

Nekādus izņēmumus neparedz nodokļiem un nodevām, kas ir maksājumi par sabiedriskiem pakalpojumiem.”

*Valsts tiesiskais regulējums*5 Beļģijas *Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe* [Reģistrācijas, hipotēkas un kancelejas nodevu kodeksa] 35. panta trešās daļas redakcija ir šāda:

“Pienākums nomaksāt nodevu, kas izriet no tiesu nolēmumiem, ar kuriem piespriests veikt samaksu, atsavināšanu vai noteikta samaksas kārtība kreditoriem, ir:

- 1) atbildētājiem tādā apmērā, kāds paredzēts nolēmumā, ar kuru attiecībā uz tiem pieņemts vai noteikts rīkojums veikt samaksu, atsavināšanu vai noteikta samaksas kārtība kreditoriem, un rīkojuma par samaksas veikšanu solidārā kārtībā gadījumā — visiem atbildētājiem solidāri;

- 2) prasītājiem tādā apmērā, kādā attiecībā uz katru no tiem pieņemts nolēmums par samaksas veikšanu, vērtspāpīru atsavināšanu vai noteikta samaksas kārtība kreditoriem, tomēr nepārsniedzot pusi no tām naudas summām vai vērtspāpīriem, ko katrs no tiem saņem kā samaksu.

[..]

Nodeva un, attiecīgā gadījumā, naudas sodi ir jānomaksā viena mēneša laikā, sākot no dienas, kad nodokļu iekasētājs ar ierakstītu vēstuli ir nosūtījis maksājuma pieprasījumu.”

6 Minētā kodeksa 142. pantā noteikts:

“Nodeva tiek noteikta 3 % apmērā par tiesu nolēmumiem, kas pieņemti visu veidu jautājumos un ar kuriem piespriests veikt samaksu naudā vai norēķinoties ar vērtspāpīriem, un kas ir galīgs, provizorisks, pamatā esošs, pakārtots vai ar nosacījumiem, tai skaitā par tiesu nolēmumiem, kas nosaka kārtību, kādā kreditoriem ir jāsamaksā šīs naudas summas un jāatsavina vērtspāpīri.

Tādu nolēmumu, ar kuriem piespriests samaksāt naudas summu vai atsavināt vērtspāpīrus, gadījumā nodeva tiek aprēķināta, pamatojoties uz kumulatīvo

pamatsummu, kas izriet no šiem nolēmumiem un kas šai personai ir jāsamaksā, neņemot vērā procentus, kuru apmēru neaprēķina tiesa, un tiesāšanās izdevumus. Tāda nolēmuma gadījumā, ar kuru tiek noteikta maksāšanas kārtība kreditoriem, nodeva tiek aprēķināta no kopējās kreditoriem izmaksājamās summas.”

- 7 Minētā kodeksa 150. pantā ir paredzēts:

“Lai nodrošinātu nodevu un, attiecīgā gadījumā, naudas sodu, kas maksājami saskaņā ar šo nodaļu, iekasēšanu, valstij tiek noteikta priekšrocība saņemt naudas summu un vērtspapīru samaksu, uz kuriem attiecas nolēmumi par samaksas veikšanu, vērtspapīru atsavināšanu un kārtību, kādā notiek samaksa kreditoriem.”

Pirmajā daļā paredzētajām nodevām un naudas sodiem ir prioritāte pār visām citām kreditoru prasībām par samaksas veikšanu, atsavināšanu vai kārtību, kādā notiek samaksa kreditoriem.”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 8 Tiesvedības, kas tika uzsākta *Tribunal de première instance de Bruxelles* [Briseles Pirmās instances tiesā], pamatā bija līguma, kas 1993. gadā tika noslēgts starp Komisiju un akciju sabiedrību *MCFE*, izpilde. Ar 1994. gada 25. janvāra spriedumu šī tiesa piesprieda Komisijai samaksāt *MCFE* provizorisku summu BEF 10 845 935 jeb ECU 269 589 apmērā, kā arī procentus un tiesāšanās izdevumus.
- 9 Ar 1994. gada 14. jūnija vēstuli *Neuvième bureau de l'Enregistrement de Bruxelles* [Briseles 9. reģistrācijas birojs] nodokļu iekasētājs lūdza Komisiju samaksāt naudas

summu BEF 325 470 apmērā kā reģistrācijas nodevu saskaņā ar minēto spriedumu. 1995. gada 2. augustā *Administration de l'Enregistrement belge* [Beļģijas Reģistrācijas administrācija] (turpmāk tekstā — “administrācija”) lūdza Komisiju 15 dienu laikā samaksāt minēto summu kopā ar naudas sodu par nokavētu maksājumu, kā arī likumiskajiem procentiem un izdevumiem.

- 10 1996. gada 15. janvārī *Neuvième bureau de l'Enregistrement de Bruxelles* nodokļu iekasētājs lūdza Komisiju līdz 1996. gada 25. janvārim nomaksāt kopējo summu BEF 363 470 apmērā un izdeva maksājuma pieprasījumu attiecībā pret Komisiju.
- 11 Ar 1996. gada 19. janvāra ierakstītu vēstuli Komisija ar advokāta starpniecību administrācijai atbildēja, ka tā ir atbrīvota no reģistrācijas nodevas, kā arī no visiem netiešajiem nodokļiem saskaņā ar Protokola 3. pantu. 1996. gada 25. janvārī administrācija atbildēja, ka attiecīgā nodeva ir uzskatāma nevis par nodokli par patēriņa precēm, bet gan par maksājumu par tiesas sniegto pakalpojumu.
- 12 Ar 1997. gada 28. aprīļa vēstuli Komisijas advokāts tika informēts, ka administrācijas nostāja šajā jautājumā ir tikusi apstiprināta ar ministrijas lēmumu, kas datēts ar 1997. gada 18. aprīli.
- 13 1997. gada 15. jūlijā Komisija cēla iebildumus par 1996. gada 15. janvāra maksājuma pieprasījumu un lūdza uzaicināt Beļģijas valsti ierasties *Tribunal de première instance de Bruxelles* saistībā ar tiesvedību par šī maksājuma pieprasījuma atcelšanu.
- 14 Ar 2001. gada 6. jūnija spriedumu *Tribunal de première instance de Bruxelles* atzina iebildumus par maksājuma pieprasījumu par pieņemamiem, bet nepamatotiem, un noraidīja Komisijas prasību. Minētā tiesa nosprieda, ka reģistrācijas nodeva, kas Komisijai bija jānomaksā, nav maksājums par sabiedrisko pakalpojumu Protokola

3. panta trešās daļas izpratnē, jo runa ir par nodokli, kas paredzēts valsts varas iestāžu vispārējo izdevumu segšanai. No otras puses, šāda nodeva neietilpst cenā, kas ir maksājama par akciju sabiedrības *MCFEE* sniegtajiem pakalpojumiem, un izriet no tiesas sprieduma, ar kuru Komisijai piespriests veikt samaksu. Līdz ar to nav pamata piešķirt Komisijas lūgto atbrīvojumu. Papildus tam minētā tiesa uzskatīja, ka ir lieki vērsties Eiropas Kopienu Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, jo, pēc tās domām, nepastāv "saprātīgas šaubas" par to, ka šī nodeva neietilpst Protokola 3. panta otrās daļas piemērošanas jomā.

15 Ar prasības pieteikumu, kas *Cour d'appel de Bruxelles* [Briseles Apelācijas tiesa] kancelejā iesniegts 2001. gada 14. septembrī, Komisija pārsūdzēja šo spriedumu.

16 Uzskatot, ka starptautisko līgumu un konvenciju jautājumos, pat tajos, kas ir skaidri, ir vajadzīga interpretācija un ka valsts tiesa nevar veikt protokola interpretāciju, *Cour d'appel de Bruxelles* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Protokola [...] 3. panta otrā daļa, kurā paredzēts, ka dalībvalstu valdības veic attiecīgus pasākumus, lai atlaistu vai atlīdzinātu netiešo nodokļu vai tirdzniecības nodokļu summas, ir interpretējama tādējādi, ka tās piemērošanas jomā ietilpst tāds proporcionāls nodoklis, kas maksājams saistībā ar tiesu visu veidu jautājumos pieņemtajiem nolēmumiem par naudas summu samaksu vai vērtspapīru atsavināšanu?

2) Vai Protokola [...] 3. panta trešā daļa, kurā noteikts, ka nekādi izņēmumi netiek paredzēti attiecībā uz maksājumiem par sabiedriskiem pakalpojumiem, ir

interpretējams tādējādi, ka tiesvedības beigās zaudējušajai pusei, kurai piespriests samaksāt noteiktu summu, uzliktais nodoklis ir tikai maksājums par sabiedrisko pakalpojumu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 17 Vispirms ir jāatzīmē, ka iesniedzējtiesa, izklāstot izskatāmās lietas apstākļus, ir norādījusi, ka *Tribunal de première instance de Bruxelles* ir uzskatījusi, ka attiecīgā reģistrācijas nodeva ir uzskatāma par netiešu nodokli, ko valsts tiesvedībā nav apstrīdējuši arī lietas dalībnieki. Iesniedzējtiesa arī pati ir konstatējusi, ka “starp Eiropas Kopienu un Beļģijas valsti pastāv strīds par veidu, kādā būtu interpretējama Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās 3. panta otrā un trešā daļa”. Beļģijas un Itālijas valdība, kā arī Komisija savos Tiesā iesniegtajos apsvērumos turklāt nav arī apstrīdējušas šo kvalifikāciju. Līdz ar to Tiesai uzdotie jautājumi par Protokola 3. panta otrās un trešās daļas interpretāciju tiks izskatīti tieši šādā kontekstā.

Par otro jautājumu

- 18 Uzdotot šo jautājumu, kurš ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai tāda nodeva kā reģistrācijas nodeva ir uzskatāma par maksājumu par sabiedriskiem pakalpojumiem Protokola 3. panta trešās daļas izpratnē, attiecībā uz kuriem nepiemēro nekādus izņēmumus.

- 19 Beļģijas valdība, kuru šajā jautājumā atbalsta Itālijas valdība, norāda, ka reģistrācijas nodeva ir uzskatāma par netiešu nodokli, kas ir atlīdzība par noteiktu sabiedrisko pakalpojumu, jo tās būtība ir atlīdzība par Beļģijas tiesu iestādes sniegtu pakalpojumu. Tāda esot arī judikatūras un Beļģijas tiesību doktrīnas nostāja. Šīs nodevas samaksa noteiktos ierobežotos gadījumos var tikt prasīta arī no prasītāja, kurš ir piespriestās maksājamās summas saņēmējs, kas liecina par to, ka minētais pakalpojums tiek sniegts abiem lietas dalībniekiem un ka maksājums par šo pakalpojumu ir proporcionāls strīda finansiālajai vērtībai.
- 20 Komisija savukārt apgalvo, ka, lai nodevu varētu uzskatīt par maksājumu par sabiedrisko pakalpojumu, ir jāpierāda tiešas un proporcionālas saiknes pastāvēšana starp maksājumu par šādu pakalpojumu un saņemto pakalpojumu. Šajā gadījumā šāda saikne nepastāv, jo sarežģītā lietā var rasties pienākums maksāt nelielu reģistrācijas nodevu, kamēr vienkāršā lietā — ievērojamu. Papildus tam atbilstoši budžeta principiem par veselumu un līdzekļu nepiešķiršanu ienākumi no attiecīgajām nodevām tiek novirzīti vispārīgajā valsts budžetā un ar tām netiek īpaši finansēti tiesu sniegtie pakalpojumi.
- 21 Kā Tiesa jau ir norādījusi, atšķirība starp nodokļiem, kuru mērķis ir segt valsts varas iestāžu vispārējos izdevumus, un maksājumu, kas ir atlīdzība par noteiktu pakalpojumu, ir tieši paredzēta Protokola 3. pantā. Tiesa ir precizējusi, ka atlīdzības par noteiktu pakalpojumu jēdziens paredz, ka šis pakalpojums ir sniegts vai vismaz var tikt sniegts tiem, kas veic maksājumu (1996. gada 28. marta spriedums lietā C-191/94 *AGF Belgium, Recueil*, I-1859. lpp., 25. un 26. punkts).
- 22 Pat pieļaujot, ka šis kritērijs ir noteicošs faktors, lai veiktu iepriekšējā punktā minēto nodalījumu, ir jākonstatē, ka ir maz ticams, ka šis kritērijs šajā gadījumā tiek izpildīts, jo attiecīgā pamata prāvā izskatāmā nodeva var būt jāmaksā arī tādām personām, kuras nekādā veidā nav izmantojušas attiecīgās dalībvalsts tiesu iestāžu pakalpojumus vai kurām nav bijis pat nodoma to darīt. Kā to norāda Beļģijas valdība,

kaut arī saskaņā ar pamata prāvā pastāvošo tiesisko regulējumu reģistrācijas nodevas samaksa var tikt prasīta gan no atbildētāja, gan no prasītāja, praksē šī nodeva principā vienmēr vispirms tiek prasīta no lietas dalībnieka, kuram spriedums ir bijis nelabvēlīgs.

23 Turklāt, kā to savu secinājumu 27.–30. punktā norādījusi ģenerāladvokāte, atlīdzības par sniegto pakalpojumu kritērijs nav vienīgais faktors, kas šajā gadījumā ir noteicošs.

24 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, kas izstrādāta Kopienų tiesību jomā un kas ietver šajā lietā izskatāmajam jēdzienam analogu jēdzienu, proti, jēdzienu “nodokļi [nodevas], ko maksā kā algu vai samaksu”, kas minēts Padomes 1969. gada 17. jūlija Direktīvas 69/335/EEK par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai (OV L 249, 25. lpp.) 12. panta 1. punkta e) apakšpunktā, nodeva, kuras apmērs tieši un neierobežoti palielinās proporcionāli pamatsummai, kurai tā tiek piemērota, pati pēc sava veida nevar tikt uzskatīta par nodevu, ko maksā kā algu vai samaksu par saņemto pakalpojumu. Šādas nodevas apmēram parasti nav nekādas saistības ar izdevumiem, kas konkrēti radušies iestādei, pieņemot attiecīgo nolēmumu (šajā sakarā skat. it īpaši skat. 2000. gada 21. septembra spriedumu lietā *C-19/99 Modelo*, *Recueil*, I-7213. lpp., 33. punkts, un 2001. gada 21. jūnija spriedumu lietā *C-206/99 SONAE*, *Recueil*, I-4679. lpp., 34. punkts).

25 No šīs judikatūras izriet — lai nodevu varētu kvalificēt kā maksājumu par sabiedrisko pakalpojumu, ir nepieciešama tieša un proporcionāla saikne starp šī pakalpojuma reālajām izmaksām un saņēmēja samaksāto nodevu, proti, savstarpēja saistība starp saņēmēja kā atlīdzību par konkrētu pakalpojumu samaksāto cenu un konkrētajām izmaksām, ko šī pakalpojuma sniegšana ir radījusi iestādei.

- 26 Šis kritērijs par tiešu un proporcionālu saikni starp sniegto pakalpojumu un samaksāto atlīdzību, kas var tikt attiecināts arī uz Protokola 3. panta trešo daļu, šajā gadījumā nav izpildīts.
- 27 Ir vispārzināms, ka, pirmkārt, attiecīgās pamata prāvā izskatāmās reģistrācijas nodevas apmērs paaugstinās tieši un bez ierobežojumiem, proporcionāli summai, ko kompetentā valsts tiesa piespriedusi samaksāt, neņemot vērā tiesas iestādes sniegtā pakalpojuma reālās izmaksas. Tādējādi nepastāv nepieciešamā savstarpējā saistība starp samaksāto summu un sniegto pakalpojumu. Turklāt fakts, ka reģistrācijas nodeva tiek iekasēta tikai tāda sprieduma gadījumā, ar kuru piespriests veikt samaksu, lai gan tiesas iestādes sniegtā pakalpojuma reālās izmaksas ir tādas pašas arī prasības noraidīšanas gadījumā, apstiprina, ka minētās nodevas mērķis nav segt reālās pakalpojuma izmaksas.
- 28 Otrkārt, kā to ir konstatējusi *Tribunal de première instance de Bruxelles*, minētā nodeva ir nodoklis, kas paredzēts, lai segtu valsts varas iestāžu vispārējos izdevumus. Tādējādi summas, kas samaksātas kā šī nodeva, nav konkrēti paredzētas tiesas sabiedrisko pakalpojumu finansēšanai.
- 29 Līdz ar to uz otro jautājumu ir jāatbild, ka tāda nodeva kā reģistrācijas nodeva nav maksājums par sabiedriskiem pakalpojumiem Protokola 3. panta trešās daļas izpratnē.

Par pirmo jautājumu

- 30 Uzdotot šo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Protokola 3. panta otrā daļa ir interpretējama tādējādi, ka šī noteikuma piemērošanas jomā ietilpst tāda nodeva kā reģistrācijas nodeva.

- 31 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jānorāda, ka atšķirībā no Protokola 3. panta pirmās daļas, kurā vispārīgā un beznosacījumu veidā ir paredzēts, ka Kopienas, to aktīvi, ieņēmumi un citi īpašumi ir atbrīvoti no visiem tiešajiem nodokļiem valsts līmenī, šī paša panta otrajā daļā paredzētā nodokļu imunitāte nav neierobežota. Šajā pēdējā minētajā noteikumā, ievērojot atsevišķus, tajā skaidri paredzētus nosacījumus, ir paredzēts, ka tiek atlaistas vai atlīdzinātas netiešo nodokļu vai tirdzniecības nodokļu summas, kas iekļautas preču cenā, ko Kopienas iepērk savai oficiālai lietošanai. Tiesa ir interpretējusi Protokola 3. panta otro daļu tādējādi, ka tās piemērošanas jomā ietilpst visi pirkuma veidi, tai skaitā pakalpojumu izmantošana, kas ir nepieciešami Kopienas uzdevumu izpildei (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *AGF Belgium*, 36. punkts).
- 32 Visnozīmīgākais no Protokola 3. panta otrajā daļā paredzētajiem nosacījumiem, kas šajā noteikumā ir atkārtots divreiz, ir nosacījums, saskaņā ar kuru netiešie nodokļi un nodevas ir jāiekļauj preču vai pakalpojumu, kas ir Kopienas noslēgto līgumu priekšmets, cenā.
- 33 Beļģijas valdība, kas savus apsvērumus šajā jautājumā iesniedz pakārtoti un kuru atbalsta Itālijas valdība, norāda — tā kā attiecīgā pamata prāvā izskatāmā reģistrācijas nodeva tiek iekasēta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu un nevis saistībā ar preču vai pakalpojumu iegādi, šī nodeva nevar tikt uzskatīta par tādu, kas ir iekļauta preču vai pakalpojumu pirkuma cenā. Turklāt no Protokola 3. panta otrās daļas redakcijas izriet, ka izņēmums attiecas tikai uz preču vai pakalpojumu pirkumu un nevar tikt attiecināts uz visām darbībām vai situācijām. Visbeidzot, šajā gadījumā attiecīgā nodeva ir saistīta ar tiesas nolēmumu, ar kuru ir piemērots sods par līgumtiesisku pienākumu neizpildi.

34 Komisija savukārt norāda, ka kompetentas valsts tiesas iesaistīšanās tādā strīdā kā pamata prāvā bija nepieciešama pakalpojumu sniegšanas līguma izpildes ietvaros, kuru tā bija noslēgusi, īstenojot savus uzdevumus. Iesniedzējtiesas pasludināmais spriedums tādējādi izrietētu no lietas dalībnieku līgumtiesiskajām attiecībām, kā dēļ ar šo spriedumu saistītā reģistrācijas nodeva ietilptu minētā līguma cenā. Interpretējot šādi, tiktu ņemts vērā Protokola 3. panta mērķis.

35 Šādai pieejai nevar piekrist.

36 Ir jānorāda, pirmkārt, ka tādu valsts nodevu kā attiecīgā pamata prāvā izskatāmā reģistrācijas nodeva veids un iedarbība ir jānosaka un jāpārbauda, ne tikai ņemot vērā to piemērojamību Kopienai, bet ņemot vērā to vispārējo piemērošanas jomu, t. i., attiecībā pret visām fiziskām un juridiskām personām, kuras patiešām vai potenciāli ir vai var kļūt par lietas dalībniekiem tiesvedībā, ko izskata attiecīgās dalībvalsts tiesas. Būtībā tiesvedības, kurās Kopiena ir lietas dalībnieks valsts tiesā, sastāda nelielu skaitu no visām tiesvedībām, kas ir pamatā šādu nodevu samaksai.

37 No lietas materiāliem izriet, ka šī nodeva ir jāmaksā visos gadījumos, kad tiesiskās attiecības starp fiziskām vai juridiskām personām dod pamatu prasības celšanai tiesā, kuras rezultātā tiek pieņemts tiesas nolēmums, ar kuru tiek piespriests samaksāt noteiktu naudas summu. Līdz ar to tā attiecas ne tikai uz līgumtiesiskajām attiecībām, bet arī uz visa veida ārpuslīgumiskajām attiecībām, kurās nevar pastāvēt jautājums par naudas summas, uz kuru attiecas spriedums, iekļaušanu preces vai pakalpojuma cenā.

38 Otrkārt, ir jānorāda, ka netiešie nodokļi var tikt uzskatīti par ietvertiem Kopienų veiktajos pirkumos Protokola 3. panta otrās daļas izpratnē tikai tad, ja tie ir paredzami un ja to summu var iepriekš aprēķināt ar zināmu precizitātes pakāpi, lai valsts iestādes pēc Kopienų iestāžu lūguma varētu veikt to atmaksu vai atlaišanu.

39 Līguma izpilde automātiski uzreiz nerada domstarpības pušu starpā, un šo domstarpību rašanās iespējamību katrā ziņā nevar izvērtēt jau līguma noslēgšanas stadijā. Turklāt šādu iespējamo domstarpību priekšmets un apjoms paliek neskaidrs un to atrisināšanai ne vienmēr ir jānotiek tiesas ceļā, jo ārpusstiesas risinājums ir vēl viens iespējams domstarpību atrisinājuma veids. Visbeidzot, iespējamās tiesvedības iznākums arī ir neskaidrs, tāpat kā arī summas, ko kādam no lietas dalībniekiem var piespriest samaksāt, apmērs. Pastāvot šādiem apstākļiem, līguma cena nevar kā atmaksājamus netiešos nodokļus ietvert tādu nākotnē sagaidāmu, neskaidru un neprecīzu elementu kā pamata prāvā izskatāmā reģistrācijas nodeva.

40 Tāpat nevar piekrist arī argumentam, ko Komisija izvirza, atsaucoties uz 23. punktu ģenerālvokāta Džeikobsa [*Jacobs*] secinājumos, kas sniegti lietā, kuras rezultātā tika pieņemts iepriekš minētais spriedums lietā *AGF Belgium*. Saskaņā ar šo argumentu attiecīgā dalībvalsts, iekasējot šāda veida reģistrācijas nodevu, saņemtu nepamatotu priekšrocību, pārskaitot valsts kasei resursus, kas nāk no iemaksām Kopienų budžetā. Neskatoties uz to, kas norādīts šī sprieduma 36. punktā par to, ka tiesvedību skaits, kurās Komisija piedalās valsts līmenī, no kopējā tiesvedību skaita, kas ir pamatā šādu nodevu samaksai, ir neliels, nevar piekrist tam, ka šādās tiesvedībās, kuru skaits, priekšmets un apmērs nav iepriekš zināms, Kopienų vienmēr tiks piespriests samaksas pienākums.

- 41 Papildus tam, ņemot vērā situāciju, kāda bija pamatā pamata prāvai, nekas neuzliek Komisijai pienākumu veidot savas līgumtiesiskās attiecības tādā veidā, ka tikai vienas un tās pašas dalībvalsts tiesas vienmēr ir kompetentas izskatīt strīdus, kuros tā ir lietas dalībnieks.
- 42 Treškārt, runājot par argumentu, kas izvirzīts attiecībā uz Protokola 3. panta otrās daļas interpretāciju, ņemot vērā šī panta mērķi, ir jāatgādina, ka nodokļu imunitāte, kas nepieciešama Kopienų uzdevumu izpildei un kas tai ir saskaņā ar EKL 291. pantu, tiek piešķirta "ar Protokolā paredzētajiem nosacījumiem". Tādas interpretācijas rezultātā, kurā tiek ņemts vērā tiesību noteikuma konteksts un mērķis, nevar tikt mazināta šī noteikuma skaidrā un precīzā formulējuma lietderīgā iedarbība (šajā sakarā attiecībā uz Eiropas Centrālās bankas privilēģijām un imunitāti skat. 2005. gada 8. decembra spriedumu lietā C-220/03 ECB/Vācija, Krājums, I-10595. lpp., 31. punkts).
- 43 Katrā ziņā, pat ja varētu piekrist, ka atbrīvojums no attiecīgās pamata prāvā izskatāmās reģistrācijas nodevas ir finansiāla priekšrocība Kopienų labā, ir jākonstatē, ka Komisija nav iesniegusi pierādījumus, kas varētu pierādīt, ka šīs nodevas samaksa var radīt apdraudējumu Kopienų neatkarībai un traucēt tās pienācīgai darbībai.
- 44 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Protokola 3. panta otrā daļa ir interpretējama tādējādi, ka tāda nodeva kā reģistrācijas nodeva neietilpst šī noteikuma piemērošanas jomā.

Par tiesāšanās izdevumiem

⁴⁵ Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata prāvā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa nospiež:

- 1) **tāda nodeva kā reģistrācijas nodeva, kas maksājama saskaņā ar valsts tiesu pieņemtiem nolēmumiem par naudas summu samaksu vai vērtspapīru atsavināšanu, nav vienkārši maksājums par sabiedriskiem pakalpojumiem Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Kopienās 3. panta trešās daļas izpratnē;**

- 2) **minētā protokola 3. panta otrā daļa ir interpretējama tādējādi, ka tāda nodeva kā reģistrācijas nodeva, kas maksājama saskaņā ar valsts tiesu pieņemtiem nolēmumiem par naudas summu samaksu vai vērtspapīru atsavināšanu, neietilpst šī noteikuma piemērošanas jomā.**

[Paraksti]